

Mézeskalács

• 67. évfolyam

• 2019. június

• Ára 50 dinár

Köszöntő

Kedves Gyerekek!

Ödön, a süni szerint kiváló mulatság lenne, ha ültetnénk egy virágot, egy cserjét, vagy csíráztatnánk babot, kukoricát... Mindennap követhetnénk a fejlődésüket, és le is rajzolhatnánk, miként változnak napról napra a növények! Elemér, a hörcsög kedvenc étele a kukorica, ezért tengerit fog csíráztatni a szünidőben, ezt figyeli majd meg. Szeptemberre lerajzolja, és el is meséli, hogy miként fejlődött a növény, mielőtt megette volna. Ti is készíthettek hasonlót!

Ha jobban szerettek mesélni és közösen alkotni, akkor a pajtásoddal cseréljétek rajzot! Találjátok ki egy mesét, ami a társatok rajzáról szól! Meséljétek

el neki, aztán készítsétek hozzá illusztrációt! Addig is pihenjétek és játsszatok nagyokat a nyári szünidőben! A következő tanévben Elemérrel, a hörcsöggel, Ödönnel, a sünival közösen ismét várom szorgos munkáitok eredményeit rajzok, fogalmazások és élménybeszámolók formájában. Ne felejtsetek el augusztus 15-éig beküldeni alkotásaitokat a szeptemberi pályázatra!

Üdvözl bennetek

**Mézes Marcipán, a mókus,
a kiváló mézeskalácmester**

Szárnybontogató és rajzpályázat:

- Elmesélem, hogy mit rajzoltál
- Színpompás ősz

Fedőlap: Móricz Ildikó képzőművész

Szabó Léda Orsolya, EmArt Műhely, Szabadka

CIP – A készülő
kiadvány katalógizálása
A Matica srpska Könyvtára,
Újvidék (Novi Sad)

ISSN 0352-6070
COBISS.SR-ID 16291074

A Mézeskalács megjelenését támogatta:

Vajdaság Autonóm
Tartomány

Magyar Nemzeti
Tanács

Készült
a Magyar Kormány
támogatásával

NKA
Nemzeti Kulturális
Alap

MÉZESKALÁCS – a legkisebbek irodalmi és foglalkoztató folyóirata ■ Megjelenik a tanévben havonta egyszer ■
■ Első szám: 1953 (mellékletként), 1954 májusa (külön lapként) ■ Alapító (laptulajdonos): **Magyar Nemzeti Tanács** ■ Kiadja: a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad (Újvidék), Szerbia ■ A Kft. igazgatója: **Ökrész Rozália** ■
■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Nagy Magdolna** ■ A Mézeskalácsot szerkeszti: **Török Erna** ■ Lektor: **Töröcsik Rozália** ■ Grafikai szerkesztő: **Buzás Mihály** ■
Munkatárs: **Fehér Ildikó** ■ Leveleiteket a következő címre küldhetitek: **Mézeskalács, 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1. Elérhetőség** – telefon: 021/456-624, honlap: www.jopajtas.com, e-mail: mezes@magyarszo.rs ■ Kéziratokat és rajzokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya: 021/557-304 ■ e-mail: plasma@magyarszo.rs
■ Nyomtatja: Magyar Szó Kft. – FORUM Nyomda, Újvidék, felelős vezető: **Berta Zoltán** igazgató ■
■ Honlap-megjelenítés: www.tippnet.rs ■ Előfizetés egy évre 500 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■

Zelk Zoltán

Vakáció

Hova menjünk,
milyen tájra?
Hegyre talán,
vagy pusztára?
Folyópartra,
vagy erdőre?
Faluszéli
zöld mezőre?
Lepkét fogjunk,

vagy horgásszunk?
Vagy mégiscsak
hegyet mászunk?
Akár erdő,
akár folyó,
Gyönyörű a
vakáció!

Június

JÚNIUS 8., MEDÁRD NAPJA

* Közismert időjárásjós nap. A közhiedelem úgy tartja, hogy ha ezen a napon esik az eső, akkor negyven napig esni fog, ellenkező esetben pedig ugyanennyi ideig szárazság lesz.

* Mondják, ha Medárd napján süt a nap, akkor édes lesz a bor, ha esik, akkor savanyú. Baranya és a Mura-vidék szőlősgazdái szerint, ha Medárdkor esik, rossz szőlőtermésre lehet számítani, viszont bő lesz a szénatermés.

JÚNIUS 10., MARGIT NAPJA

* Ez a legalkalmasabb nap a tyúkültetésre.

* Zentán Margitot legyes Margitnak hívják. Ezen a napon nem szabad kinyitni az ablakot, mert akkor abban az évben sok lesz a légy. „Margit asszony a legyek királynéja, és ezen a napon minden konyhába beereszt egy kötővel.” Úgy védekeztek ellene, hogy mise idején a szántóföldről hozott földet szórták szét a házban.

JÚNIUS 13., PÁDUAI SZENT ANTAL NAPJA

* A Remete Szent Antalhoz (jan. 17.) fűződő néphagyományokat sok helyen átruházták Páduai Szent Antalra. Ezért igen sok, állattartással kapcsolatos hiedelem és szokás fűződött ehhez a naphoz. Például a baranyai falvakban nem fogták be a jószágot. Másutt láncon hajtották át a jószágot, miközben a gazda mondta: „Legyetek erősek, mint a vas, tartsatok össze, mint a lánc, s Páduai Szent Antal őrizzen meg a vadállatoktól!”

* E naphoz kapcsolódott a Szent Antal tüze, az orbánc gyógyítása ráolvasással.

* Szent Antal napja Zentán férjjeszlő nap. Az egész nap kenyéren és vízen böjtölő lány éjjelkor átlépi az ágyat, gyertyát gyújt, tükröt tesz maga mellé, s megleli jövődöbelijét.

JÚNIUS 24., KERESZTELŐ SZENT JÁNOS NAPJA VAGY SZENT IVÁN-NAP

* Szent Iván a nyári napforduló ünnepe, a szertartásos tűzgyújtás egyik jeles napja. A tűz tisztító, gonoszűző erejébe vetett hit az alapja a Szent Iván-napi tűzugrás szokásának is. Az ekkor gyújtott tűzről azt tartották, hogy megvéd a köd, a jégeső és a dögvész ellen, elősegíti a jó termést. A szertartásos tűzugrásnak egészség- és szerelemvarázsló célzata is volt.

* A tűzrevalót egyes helyeken a lányok gyűjtötték, sőt a tüzet is ők gyűjtötták meg.

* A Szent Iván-napi tűznek egészségvarázsló szerepe is volt, közvetlenül a tűz átugrálása, valamint a felette füstölt különféle növények révén. Például Gímesen virágos bodzafaágat pároltak a tűzön, amit később daganatra tettek. Másutt a tűzön megpörkölt vadbodzát az ágyba vitték a bolhák ellen. Vajkán vasfüvet, fodormentát, tisztessfüvet füstöltek, ebből főztek teát „mellfájás” ellen.

JÚNIUS 29., PÉTER-PÁL NAPJA

* Ekkor volt a legény- és mesteravatás. Dunaszekcsőn Péter-Pál előestéjén a halászok rúdra kötött ponttyal járták végig a falut és köszöntötték vásárlóikat, akik kaláccsal, borral vendégelték meg őket. Másnap a halászok rendeztek vendégséget halpaprikással, túrós csuszával.

Este van már, nyolc óra

Este van már, nyolc óra,
Ég a világ a boltba,
Sallárom, sallárom,
Ég a világ a boltba.
Ott mérik a pántlikát,
Piros színű pántlikát,
Sallárom, sallárom,
Piros színű pántlikát.
Jakuts Pista méreti,
Az asztalra leteszi,
Sallárom, sallárom,
Az asztalra leteszi.
Bíró Róza felveszi,
A hajába biggyeszti,
Sallárom, sallárom,
A hajába biggyeszti.
Biggyeszd Róza, nem bánom,
Úgyis te lész a párom,
Sallárom, sallárom,
Úgy is te lész a párom.

Hol van a nyár?

Kati, kató, katibogár,
mondd meg nekem: hol van a nyár?
Ott, hol a fülemüle,
fagyalbokor közepébe,
nádirigó víg sípjában,
patak csobogó fodrában,
búzavirág kék szemében,
ezüsthalk pikkelyében.
Ott trilláz a réti fűben,
egy kis tücsökhegedűben.
Göncölszékér rúdja mellett
csillagökröket terelget.
Égen-földön megtalálsz,
ha az erdőt, mezőt járod.

Nikolić Dávid
3. osztály, Emlékiskola, Zenta

Strandon

Ticcs,
toccs,
liccs,
loccs,
fröccs.
Kis fröccs.
Nagy fröccs.
Kis fröccsenés.
Nagy fröccsenés.
Csobbansz kicsit,
csobbansz nagyot,
úgy csinálod, mint a nagyok...
Medencébe hogyan mennél,
akkor lassan vizes lennél!
Beleugrasz, nem kíméled:
bevizeded a környéket!

Huszák Anikó
3. osztály,
Emlékiskola,
Zenta

Homokországban

Homokország nem az Óperenciás-tengeren túl van, hetedhét ország ellen, hanem innen a várostól egy ugrásnyira van, hetedhét akácfa ellen. Nincs is benne aranyerdő, ezüsterdő, hanem van száz út szőlő. Száz út közepén nincsen kakaslábon forgó vár, hanem van egy hajnalicskavirágos kis kunyhó, abban lakik nagyapó, nagyanyó meg Panka. Nagyapó Homokországnak a királya, nagyanyó a királynéja, Panka meg éppen a királykisasszonya.

Királykisasszony udvari nép nélkül csak úgy meg nem élhet, mint lilium harmat nélkül. No, Pankát nem kell félteni, van annak mindene! Mitvisz kutyának hívják az ajtónállóját, Bogár cicának a szobalányát, Szuszi nyuszinak az udvari mulattatóját. Vannak udvari koldusai is: egy fészekalja kiscsirke. Az udvari postása pedig senki más, mint a sárgarigó. Attól szokott ő üzenetet küldeni a városba apukának, anyukának, akik csak vasárnaponként járnak ki látogatóba Homokországba.

Ahol ni, éppen most adja ki a királykisasszony a parancsot az udvari postásnak:

– Hallod-e, te sárgarigó, mondd meg az én apukámnak, anyukámnak, hogy küldjenek nekem egy angyalos labdát.

– Jó, jó – ígéri a sárgarigó, s azzal berepül a fészkébe, mert az alkonyat szárnya sötétedik már az ég alján, s gyújtogatni kezdi zöld mécsét a fűben a szentjánosbogár.

Hol járt a rigó, hol se, az akácvirágszagú éjszakában, azt én meg nem mondhatom, de reggelre már a Panka kis ágyában da-

gadozott az angyalos labda. A sárgarigó meg ott rikoltozott az ablak alatt a sípjával, ahogy egy homokországi postáshoz illik.

– Hallod, Panka, mit mond a sárgarigó? – kérdezte nagyanyó – Azt üzeni apuka, anyuka, hogy szófogadó, jó kislány légy ám!

Jaj, azt látni kellett volna, hogy elfogta a pulykaméreg egyszerre a homokországi királykisasszonyt! Még őneki ilyen üzenetet mer hozni az a haszontalan sárgarigó! Úgy megfenyegette egy szőlőkaróval a postást, hogy az menten otthagya a hivatalát. Kibujdosott Homokországból a nyárfaszigetre.

– Bánom is én – kiabált utána Panka –, találok én tenálad különb hírhordót is! Tudom, hogy a szarka nem tud mit csinálni örömeiben, ha megteszem udvari postásnak.

Csakugyan, a szarka már akkor ott illegette magát egy száraz ágon. De olyan fűrgén billegette a farkát, mintha csak azt akarta volna mondani:

– Miben lehetek szolgálatodra, homokországi királykisasszony?

– Üzenetet akarok küldeni apukának, anyukának, hogy vegyenek nekem egy bodor bárányt. Fehér legyen a szőre, mint a hó, kék pántlika legyen a nyakában, ezüstcsengő a kék pántlikán.

A szarka jó postás volt, mert másnap reggel a bodor bárány már ott dőfölte a Panka ágyacskáját, a postás meg ott csörögött az ablak alatt.

– Ej, de szeretném tudni, mit csacsog ez a szarka! – sóhajtott Panka. – Bizonyosan azt meséli, hogy milyen nehéz volt neki ez a bárány.

Nagyapó éppen ott öntözgette a rózsafákat, s egyszerre letette a locsolókannát.

– No, majd én meghallgatom, mit csörög a szarka – azt mondja. – Mert én megtanultam ám katonakoromban szarkanyelven is. Hát azt mondja a szarka, Panka lelkem, hogy a jó gyerek nem parancsot küld a szüleinek, hanem szépen megkéri őket.

Máig is örülök, hogy nem voltam ott, mikor Panka a cirokseprűt hozzávágta a szarkához.

– Eredj innen, te rossznyelvű madár! Majd keresek én magamnak másik postást.

Igen ám, de hol? A galambok szóba se álltak Pankával, a verebek pedig kereken kimondták, hogy ők nem vállalnak olyan szolgálatot, amiért szőlőkaró meg seprűnyél a fizetség.

Utoljára bizony a csigabigához ereszkedett le Panka, aki ott meresztgette a szarvát a ribizlibokrok alatt.

– Kis csigabiga, leszel-e a postásom?

Kis csigabiga hol bekapta, hol kiöltötte a szarvát. Bizonyosan ez jelentette csigabiga-nyelven az igent, tapsolt Panka örömeiben.

– Kis csigabiga, szaladj haza apukához, anyukához, mondd meg nekik, hogy küldjenek nekem egy szép zöld selyem napernyőt. De tüstént, de sebesen ám, mert mind fölsüti a nap az orcácskát.

– Vége lesz a tavasznak, mire a te postásod odaér! – nevette el magát nagyanyó.

– Hát még mire visszaér! – kacagott nagyapó. – Akkorra úgy megnő a szakállam, hogy háromszor csavarhatom a derekamra.

„Beszélhetek nekem” – gondolta Panka, s tenyerébe véve a csigabigát, még fodormentacukorral is megkínálta, hogy jobb kedve legyen az úton. Az új postás azonban köszönte szépen a vendégséget, de azt mondta, hogy ő nem él cukorral, mert kihull tőle a foga.

– Nem bánom én, csak a lábad ki ne hulljon – tette le Panka az új postást, azzal megmutatta neki az országutat, és bement lefeküdni.

Egész éjszaka a zöld selyem napernyővel álmodott, mert csak nem volt az reggel az ágyához támasztva. Nem ám, még másnap se, de még harmadnap se. Bizonyosan eltevedt az úton az az ügyetlen csigapostás.

Jön azonban egy hét múlva apuka kifelé, szalad is elejbe Panka, mint a nyúl.

– Hát a napernyő hol van?

– Micsoda napernyő?

– Amit a postásomtól üzentem.

– Micsoda postástól?

– Hát a csigabigától.

– Színét se láttam én annak – csóválta apu a fejét. – Hanem azért ne búsulj ám, szívecském: lesz itt napernyő annyi, hogy akár a Mitvisz is napernyő alatt kergetheti az ürgéket.

– De zöld selyem?

– Éppen zöld selyem. Ahol van ni, a gunyhó ajtajában.

– Nem látom – meresztgette Panka a virágszemét.

– Nem látod azokat a szép nagy tormaleveleket? Tormalevél napernyő illik a homokországi királykisasszony kezébe!

Azzal letép egyet a nagy zöld levelekből – hát, uramfia, ott gubbaszkodik a hegyében a csigabiga. Éppen egy tormalevélnyit haladt egy hét alatt.

Azóta nem bízzák Homokországban csigára a postát, mert még megenné maga alatt az országutat.

Székely Magda

Kirándulás az esőben

Kirándulunk vasárnap
apu, anyu meg én,
fejünk fölött faágak,
a lombon enyhe fény.
Már sokrom is van jó nyaláb,
és magyaráz apu,
ez a zsálya, az meg szarkaláb,
s az ott útilapu.
Letelepszünk a padra,
és megterít anyu,
van minden, tészta, alma,
sült hús meg savanyú.
Egyszerre csak zeng, elborul,
nagy felhő már az ég,

és csöppre csöpp kopogva hull,
pattog a buborék.
De nem áztunk meg a padon,
egy csöpp se hullt oda,
tetőtől talpig szárazon
értünk mégis haza,
mert egy esőkabátban,
az erdő közepén,
elfértünk mind a hárman,
apu, anyu meg én.

Szekula Brigitta

2. osztály, Széchenyi István iskola, Szabadka

Tamkó Sirató Károly Mérhetetlen

Ez a világ
mérhetetlen.
A széle
elérhetetlen.
Sorsa
kifürkészhetetlen.
És az egész
hangyaagynak,
békaagynak
– érthetetlen
érthetetlen!
De az ember
nemsokára
(várjatok csak,
várjatok csak)
rátapint minden titkára!

Molnár Kitty

2. osztály, J. J. Zmaj iskola, Magyarkanizsa

Kazinci Dániel

3. osztály, Emléiskola, Zenta

Bodó Viktor

3. osztály, Emléiskola, Zenta

A szelek eredete

(Francia mese. Rónay György átdolgozása)

Egyszer egy kapitányt útnak indítottak a hajójával: menjen, keresse meg, hol laknak a szelek, s hozza el az óceánra őket. Mert abban az időben örökös szélcsend volt a tengeren, soha még egy könnyű kis fuvalom sem rebtent, a hajók csak evezővel haladhattak, és szegény matrózok majd belegebedtek a kemény búzásba.

Mikor odaértek Szélországhoz, a kapitány egymaga ment ki a partra, nyakon csípett egy csomó szelet, zsákokba gyömöszölte őket, jól bekötötte a zsákok száját, aztán az egész zsákmányt berakatta a hajófenékre.

A matrózoknak fogalmuk sem volt róla, miféle rakományt visznek: a kapitány szigorúan meghagyta nekik, hogy egy ujjal sem szabad a zsákokhoz nyúlniuk.

Hazafelé utaztukban egy napon elunták magukat a matrózok, mert az égvilágon semmi munka nem akadt a fedélzeten.

Az egyik azt mondta:

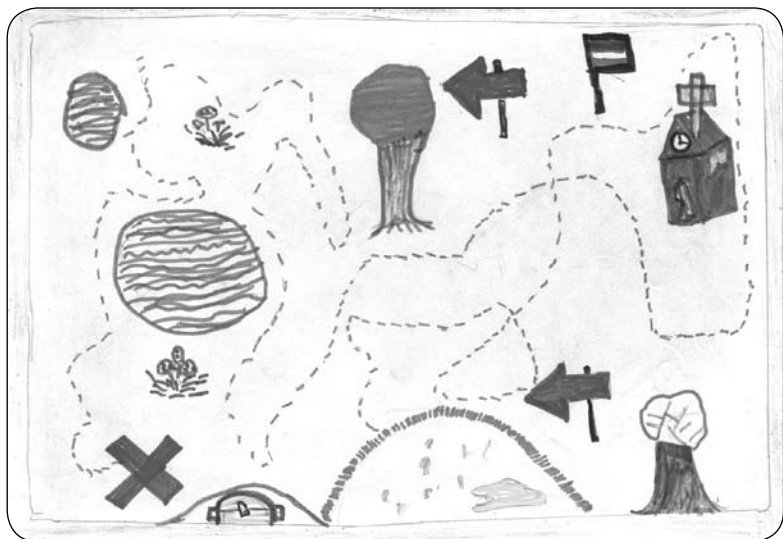
– Kifúrja az oldalamat a kíváncsiság, ha nem tudom meg, miféle árut viszünk.

– Nem szabad – mondta egy másik –, a kapitány megtiltotta.

– Nem is fogja észrevenni! – erősködött az egyik matróz.

– Éppen csak belekukkantok az egyik zsákba, aztán gyorsan újra bekötöm a száját.

Azzal lement a hajó gyomrába, és kioldozta az egyik zsákot, éppen azt, amelyikbe a kapitány a délnyugati szelet zárta. Ahogy a madzag meglazult, a délnyugati szél egyszeriben kisurrant a résen, s egyetlen szempillantás alatt elkezdett fújni, s úgy fölkorbácsolta a tengert, hogy a hajó perdült egyet a levegőben, és izzé-porrá törött. A többi zsák is kiszakadt, és a szelek sivitva elszaladtak. Szétszóródtak az óceánon, s azóta is ott tanyáznak.

Vass Ádám
2. osztály,
J. J. Zmaj iskola,
Magyarkanizsa

Weöres Sándor

Barangoló

Gyöngy az idő, vándoroljunk,
nincs szekerünk, bandukoljunk,
lassú folyó ága mellett
járjuk a halk fűzfa-berket.

Este a láb gyöngye, fáradt,
lombok alatt nézzünk ágyat.
Szöcske-bokán jó az álom,
Száll a világ lepke-szárnyon.

Csanádi Imre

Keresgélő

Megyek, megyek,
mendegélek,
kerekek erdőn
keresgélek:

vackort,
vadrózsát,
virágszagú
szamócat,
nagykalapos
gombát,
de nem a bolondját!

Kukli Teodóra
2. osztály, J. J. Zmaj iskola,
Magyarkanizsa

Az asszony és a kutya

Hol volt, hol nem volt, az Óperenciás-tengeren is túl, élt egy öregasszony. Annak volt egy kutyája. Amikor az asszony mosta a ruhákat, arra ment a kutya, és beleugrott a mosóvízbe.

Az asszony kivette a kutyát a vízből, elővette a seprűt, és elverte vele a kutyát.

Épp akkor jött arra egy kukac és azt mondta: volt egyszer egy öregasszony. Annak volt egy kutyája. Amikor az asszony mosta

a ruhákat, arra ment a kutya, és beleugrott a mosóvízbe. Az asszony kivette a kutyát a vízből, elővette a seprűt...

Bányai Eszter
2. osztály,
Kárász Karolina iskola,
Horgos – Móricz Zsigmond
Tagintézet, Kispiac

A süni és a kukac

Egyszer volt, hol nem volt, volt egy süni, aki a gyümölcsösben sétált.

Amint ott járkált, a hátára esett egy alma. Az almából egy kukac mászott ki és megkérdezte a sünitől:

– Süni, meséljek neked egy mesét?

– Igen! – mondta a süni. A kukac elkezdte:

– Hol volt, hol nem volt, volt egy süni, aki a gyümöl-

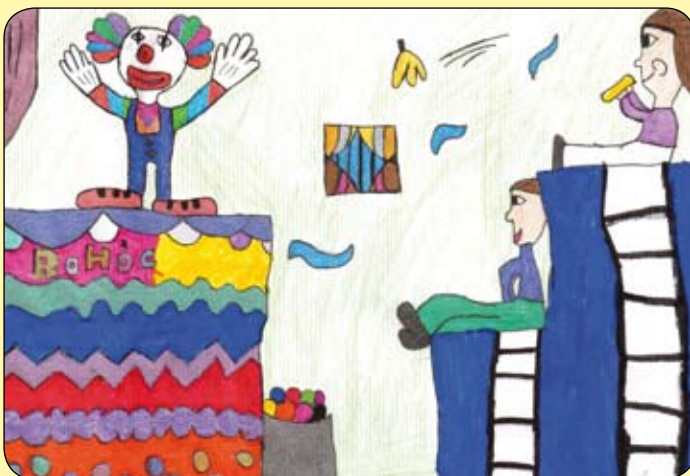
csösben sétált. Amint ott járkált, a hátára esett egy alma. Az almából egy kukac mászott ki. Azt kérdezte a sünitől...

Visnyei Ádám
2. osztály,
Kárász Karolina iskola,
Horgos – Móricz Zsigmond
Tagintézet Kispiac

A bohóc és a banánhéj

Volt egyszer egy bohóc. Amikor a színpadon szerepelt, az egyik néző éppen banánt evett, és a héját odadobta a színpadra.

A bohóc rálépett és elcsúszott. Amikor körülnézett, meglátta, hogy a néző blúzára ez van írva: volt egyszer egy bohóc. Amikor a színpadon szerepelt, az egyik néző éppen

banánt evett, és a héját odadobta a színpadra. A bohóc rálépett és elcsúszott. Amikor körülnézett, meglátta, hogy...

Bosznai Zsóka
2. osztály, **Kárász Karolina**
iskola, Horgos – Móricz
Zsigmond Tagintézet,
Kispiac

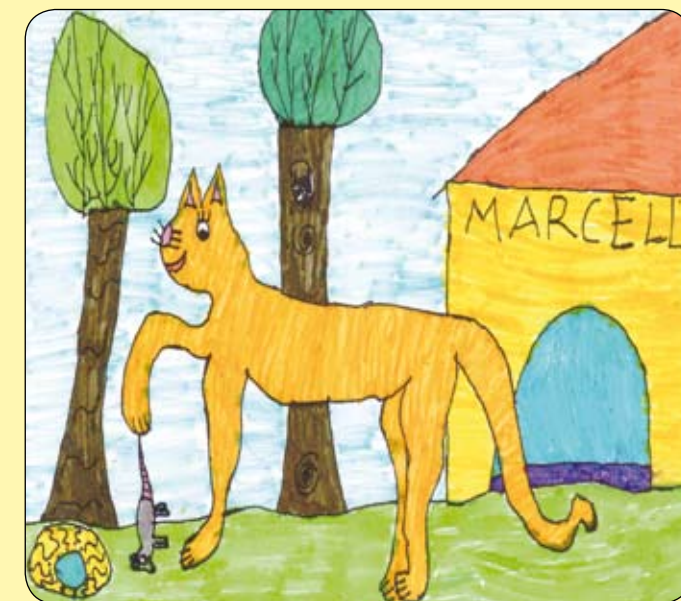
A macska és az egér

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy vörös macska, úgy hívták, hogy Marcell.

Egy napon ez a macska fogott egy egeret. Az egér egy mesét mondott neki:

– Egyszer volt egy vörös macska, úgy hívták, hogy Marcell. Egy napon ez a macska fogott egy egeret. Az egér egy mesét mondott neki...

Nagy Viola
2. osztály, **Kárász Karolina**
iskola, Horgos – Móricz
Zsigmond Tagintézet,
Kispiac

Szárnybontogató

Erdei történet

Egyszer egy szép napon a mókus elment sétálni. Ment, mendegélt, egyszer csak találkozott a rókával, aki így szólt hozzá:

– Gyere velem, mutatok valamit!
– és az erdőbe vezette.

Odaérték egy almafához. A róka azt mondta a mókusnak:

– Látod azt a szép piros almát, ami olyan magasan van?

Sikerült leszedniük, úgy, hogy a róka a mókus vállára állt. Megfelezték az almát, majd elváltak egymástól. A mókus útközben meglátogatta a tücsköt, akivel elsétáltak a medvéhez. Ő épp ablakot mosott. Segítettek neki. Egyszer csak zajt hallottak, s kiszaladtak. Egy hatalmas gesztenyefa nőtt ki a földből, s mintha már ezer éve ott lett volna!

Megörültek a mókusok a rengeteg lehullott gesztenyének. Összeszedték és szétosztották egymás között.

Prisztál Viktor

3. osztály, Emlékiskola, Zenta

Erdei nyomozás

Ellátogatott hozzánk a tavasztündér. A természet felvette zöld ruháját.

A nap megmutatta aranyszínű sugarát. A virágok kezdtek nyiladozni. Az állatok felébredtek téli álmukból. Egy nap a róka és kölyke elmentek vadászni. Míg az anyuka kereste az

eleséget, a kisállat játszadozott és eltevédt.

– Váúúú! Gyere ide, kiscgombóc!

Az édesanya nagyon aggódott a gyermeke miatt. Nem tudta, mit tegyen, ezért segítséget kért a többi élőlénytől.

– Segítség! Segítség!

Erre a szóra minden állat ott termett. A medve, a farkas, a mókus, az őz, a szarvas, a róka segítségére sietett. Elhatározták, hogy nyomok után fognak kutatni.

– Egy mindenkiért, mindenki egyért!

A homokban látszódtak a kiskölyök mancsának nyomai. Viszont az egyik lábnyom csillag alakú, a másik virág, a harmadik levél formájú volt. Az anyuka elkezdte törni a fejét, hogy milyen tapanca is lehet a gyerekének. Rájött, hogy virág formát alkot a lába. Kezdték követni a nyomokat, és a kis lurkó ott játszott a fatörzsön. Hej, de boldog volt édesanyja! Odaszaladtak egymáshoz és összeölelkeztek.

– Máskor ne szaladjál el a szemem elől!

– Váúúú! Váúúú! Rendben!

– Köszönöm a segítségeteket! – kiáltotta a róka.

– Szívesen! Máskor is! – kiabálták a többiek.

Ezután hazaindultak. Máskor soha többet nem tett ilyet a kölyök.

Szárnybontogató

Mosolyogva hajtotta le a fejét az anyuka. Ekkor a napot holdra cserélték, s a fák is nyugovóra tértek.

Urányi Emese

4. osztály, Jovan Mikić iskola, Szabadka

Erdei nyomozás

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy kis odú. Ebben az odúban rengeteg mogyoró lapult. A mogyik nemcsak úgy odasétáltak! Egy mókus gyűjtögette őket. A mókust Mogyi Matyinak hívták. Matyinak volt egy bátyja, az ő neve Makk Márk volt.

Egy nap, amikor Matyi végzett a napi teendőivel és fáradtan bandukolt haza, észrevette, hogy a mogyorói eltűntek. Azonnal Bagoly Bélához fordult, az erdő nyomozójához.

– Béla, segíts! Valaki ellopta az összes mogyorómat!

– Jól van, jól van – felelte a bölcs bagoly –, segíték. Nyomozunk együtt?

– Igen!

– Akkor irány a tetthely!

Amikor Matyi lakásához értek, Bagoly Béla figyelmesen szénézett az odú környékén. Megtalálta az első nyomot. Egy sötétbarna szőrszálon akadt meg a szeme.

– Nézd!

– Mi ez? – kérdezte Mogyi Matyi.

– Egy sötétbarna szőrszál. A tiéd?

– Már hogy lenne az enyém? Nekem vörös színű bundám van.

– Honnan olyan ismerős nekem ez a szőrszál? Megvan! Makk Márk bundája ilyen sötét színű! Ő az első számú gyanúsított!

Azonnal felkeresték Márkot. Makk Márk nagyon szégyellte tettét. Megfogadta, hogy soha többé nem veszi el senkitől azt, ami nem az övé. Mókus Mogyi jószívéről volt ismert. Most sem bántotta testvérét. Megfelezte vele féltve őrzött kincsét, és boldogan bandukolt haza.

Böde László

3. osztály, Emlékiskola, Zenta

Az utazás

Egy nap elhatároztuk, hogy ellátogatunk az unokatestvéreimhez. Lenti helységbe mentünk, ami Magyarországon található. Az út hosszú volt.

Utunk során egy kerékpárversenybe csöppentünk. A bicajosoknak köszönhetően húsz kilométeres órákenti sebességgel haladtunk. Amikor kikeveredtünk az egész kavalkádból, rámentünk az autópályára és padlógázzal száguldhattunk tovább. Azért jó közlekedni az autópályán, mert sokkal gyorsabban lehet haladni. Elhagyva a pályát lelassítottunk.

A közlekedési szabályok szerint haladtunk, és hamarosan célba értünk. Lentiben vártak ránk a rokonok.

Nikolić Dávid

3. osztály, Emlékiskola, Zenta

Térkép, távcső, iránytű – Utazni jó

Holló Lara

2. osztály, J. J. Zmaj iskola, Magyarkanizsa

Muhi Viktor

2. osztály, J. J. Zmaj iskola, Magyarkanizsa

Hofman Szofia

2. osztály, Ady Endre iskola, Torda

Holló Lara

2. osztály, J. J. Zmaj iskola, Magyarkanizsa

Goór Tamara

péterrévei óvodás

Baráti Anett

3. osztály, Emléiskola, Zenta

Kovács Bence

2. osztály, J. J. Zmaj iskola, Magyarkanizsa

Makai Kitti

EmArt Műhely, Szabadka

Faragó Péter

2. osztály, J. J. Zmaj iskola, Magyarkanizsa

Bubori Márk

2. osztály, Október 10. iskola, Szabadka

Kelemen Noémi

2. osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék

Stefán Mátej

2. osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék

Van, aki cukorral szereti, van, aki sósan...

Palacsinta. Ilyen finomságra mindig van gusztusunk. Édesanyánk azonban libabőrös lesz pusztá említésétől is. Hogy miért? Végláthatatlan sok időt kell a tűzhely mellett tölteni, míg az ember egy tálnyt megsüt belőle, csak sütjük, sütjük, és se vége, se hossza.

A palacsintát tehát szeretjük, ebben megegyeztünk. Sőt azt is elismerjük, hogy kevesebb dolgunk van, mint anyukánknak.

Így hát magunk fogjuk a palacsintát elkészíteni! De ne legyen nagyobb szemetek, mint az étvágyatok, nehogy egy egész hadsereg részére süssetek palacsintát. Csak annyit készítsetek, amennyit egy alkalommal el tudtok fogyasztani. A palacsinta csak frissen, melegen ízletes. A hússal és túróval készült palacsintát még egyszer átsütjük a sütőben.

Ha a palacsinta nem sikerül, sütésnél az edényhez ragad és szakad, ez azt jelenti, hogy vagy túl sűrű, vagy túl híg a tészta. A túlédésített palacsintatészta is odaragad.

A következőképpen kezdjük hozzá: a tésztát legalább egy fél órával sütés előtt kikeverjétek ki, hagyjátok állni. Ha nem tudjátok ránézésre megállapítani, hogy a tészta megfelelő sűrűségű-e, kísérletképpen süssetek egy palacsintát, és azután szükség szerint hígítsátok fel tejjel, vagy sűrítsétek be liszttel.

Most pedig halljátok a legfontosabb jel-szót:

Ha jó palacsintát akarsz, ne nézz az órára.

Palacsinta

A palacsintát tölthetjük dzsemmel, lekvárral, befőttel, darált, cukrozott dióval, pudinggal, vanília- vagy csokoládékrémmel és túróval. A sós palacsintát reszelt sajttal, darált, főtt vagy sült hússal vagy darált sonkával tölthetjük.

Palacsintatészta: mélytálba ½ liter lisztet, kevés sót, egy evőkanál cukrot, kevés langyos tejet öntünk. Hígabb tészta keletkezik, melybe 2-3 tojássárgáját keverünk. Végül a masszához tesszük a tojások fehérjének a habját is. A palacsintát palacsintasütőben sütjük. Olvasztott zsírba mártott kenőtollal könnyedén megkenjük a megforrosított palacsintasütőt. Ezután egy merőkanálnyi tésztát öntünk a kizsírozott palacsintasütőbe, melyet úgy forgatunk, hogy a tészta vékony rétegében szétterüljön az egész serpenyőben. Mikor a palacsinta egyik oldala megpirul, megfordítjuk. Úgyes szakácsok hirtelen mozdulattal úgy tudják feldobni a palacsintát, hogy az a levegőben fordul meg, és megsütött oldalával felfelé esik vissza a palacsintasütőbe. Ezzel azonban ne kísérletezzünk. Senkinek sem ízlene a padlóról felszedett palacsinta.

Kelt palacsinta

Fél liter langyos tejben elkeverünk egy evőkanál cukrot, egy deka élesztőt, és kelni hagyjuk. Majd állandó keverés mellett annyi lisztet adunk hozzá, hogy híg tésztát kapjunk. Végül 2 tojássárgáját és kis sót is adunk hozzá, és újra kelni hagyjuk. Mielőtt sütni kezdenénk, két tojás kemény habját és reszelt citromhéjat keverünk a tésztába. Ugyanúgy sütjük, mint a rendes palacsintát, de ez természetesen vastagabb lesz. Lekvárral töltjük, félbehajtogatjuk, és porcukorral szórjuk meg.

Eper- vagy málnakrém pudinggal

A pudingporon levő használati utasítás szerint megfőzzük a málnapudingot. A kihűlt pudinghoz kis doboz, félig-meddig felolvadt, fagyasztott málnát vagy epret és

egy pohár joghurtot keverünk. A kihűlt krémet gyümölcscsel díszítjük.

Túrógombóc

Személyenként 12 dkg túró, 4 dkg búzadarát, 2 dkg vajot és ½ tojást számítunk. A túró szitán áttörjük, és egy tálban a tojássárgáját vajjal habosra keverjük. Ebbe keverjük bele a túrókat a búzadarával együtt, egy csipetnyi sóval meghintve. Végül könnyedén a masszához keverjük a tojásfehérje felvert habját is. Fél óráig állni hagyjuk, majd vizes késsel gombócokat formálunk, és forró vízben kifőzzük őket. A gombóc akkor főtt meg, ha feljön a víz tetejére. Vajban vagy zsírban zsemlemorzsat pirítunk, és a tányérba kiszedett gombócot ezzel leöntve tálaljuk. Aki szereti, porcukorral is meghintheti.

(Forrás: Žela Inovecká:
Vidám főzőiskola)

Napocskacsalogató

Nemsokára itt a nyári szünidő, és milyen jó lesz a szabadban játszani, labdázni, kerékpározni, pancsolni, utazni, kirándulni. Igen ám, csak eső ne legyen! Készíts te is napocskacsalogató ablakdíszet, hogy elzavarja az esőt.

Amire szükséged lesz:

olló
ragasztó
papírtányér
színes filctollak
színes fonalak

Aranyat rejt a nyár

A nap már hazaszállt:
elfogyó, sárga folt –
Az égi vizekben
fürödni kezd a hold.
Fürödni kezd a hold
A fűben csöpp bogár

Végtelen mezőkön
aranyat rejt a nyár.
Aranyat rejt a nyár
Mezítláb jár a csönd
A földön béke van,
s fényesség odafönt.

Ravasz találós kérdések

Jani anyukájának négy gyereke van.

Az első Április, a második Május, a harmadik Június.

Hogy hívják a negyediket?
(Jani)

Nem vagyok nehéz,
de még a világ legerősebb embere
se tud sokáig tartani.

Mi vagyok?
(Lélegzet)

Melyik kör lehet szögletes?
(A tükör)

A gazdagnak erre van szüksége,
a szegénynek csak ez van.

Mi ez?
(Semmi)

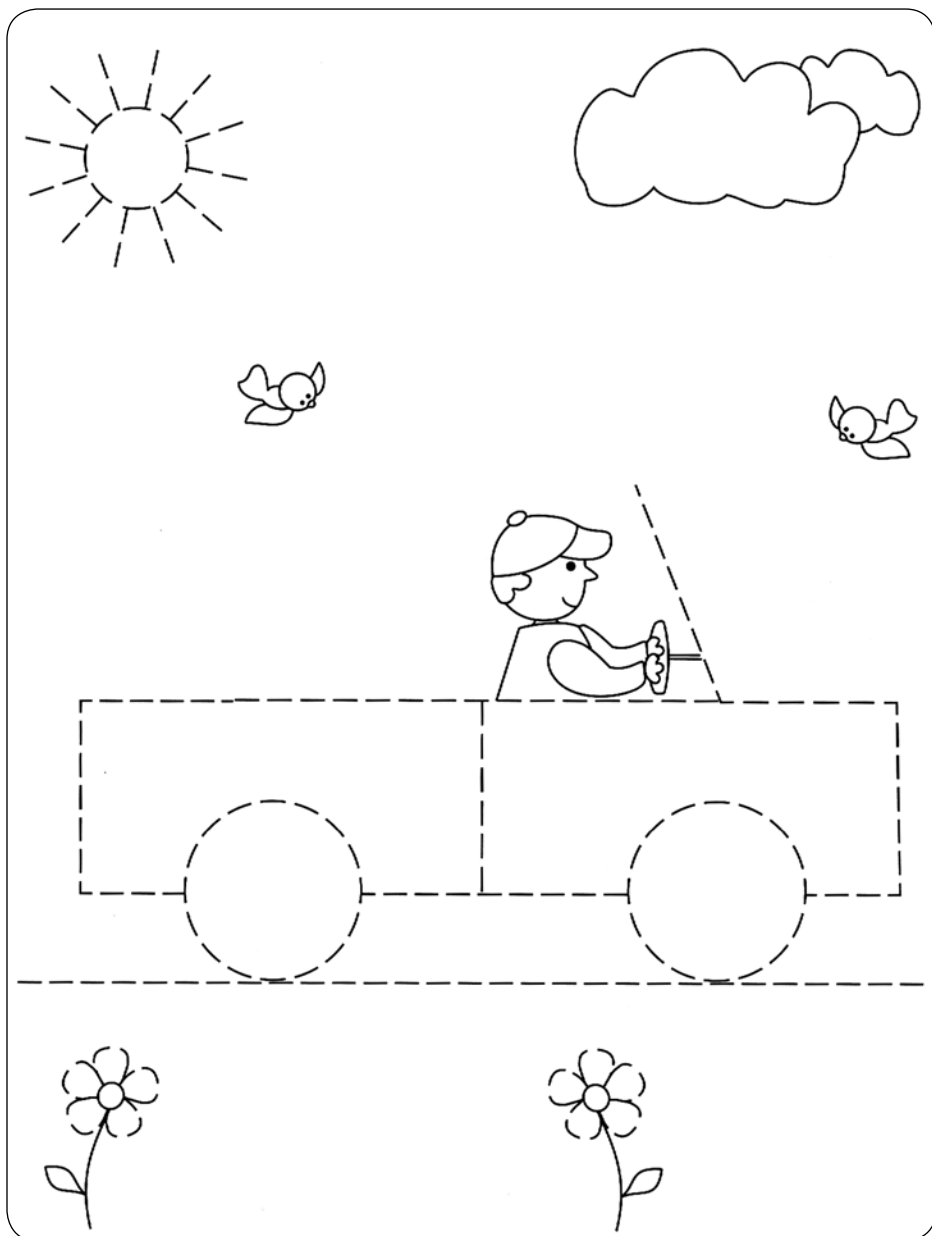
Reggel mindig elvesztem
a fejem,

és csak este kapom vissza.
Ki vagyok én?
(Párna)

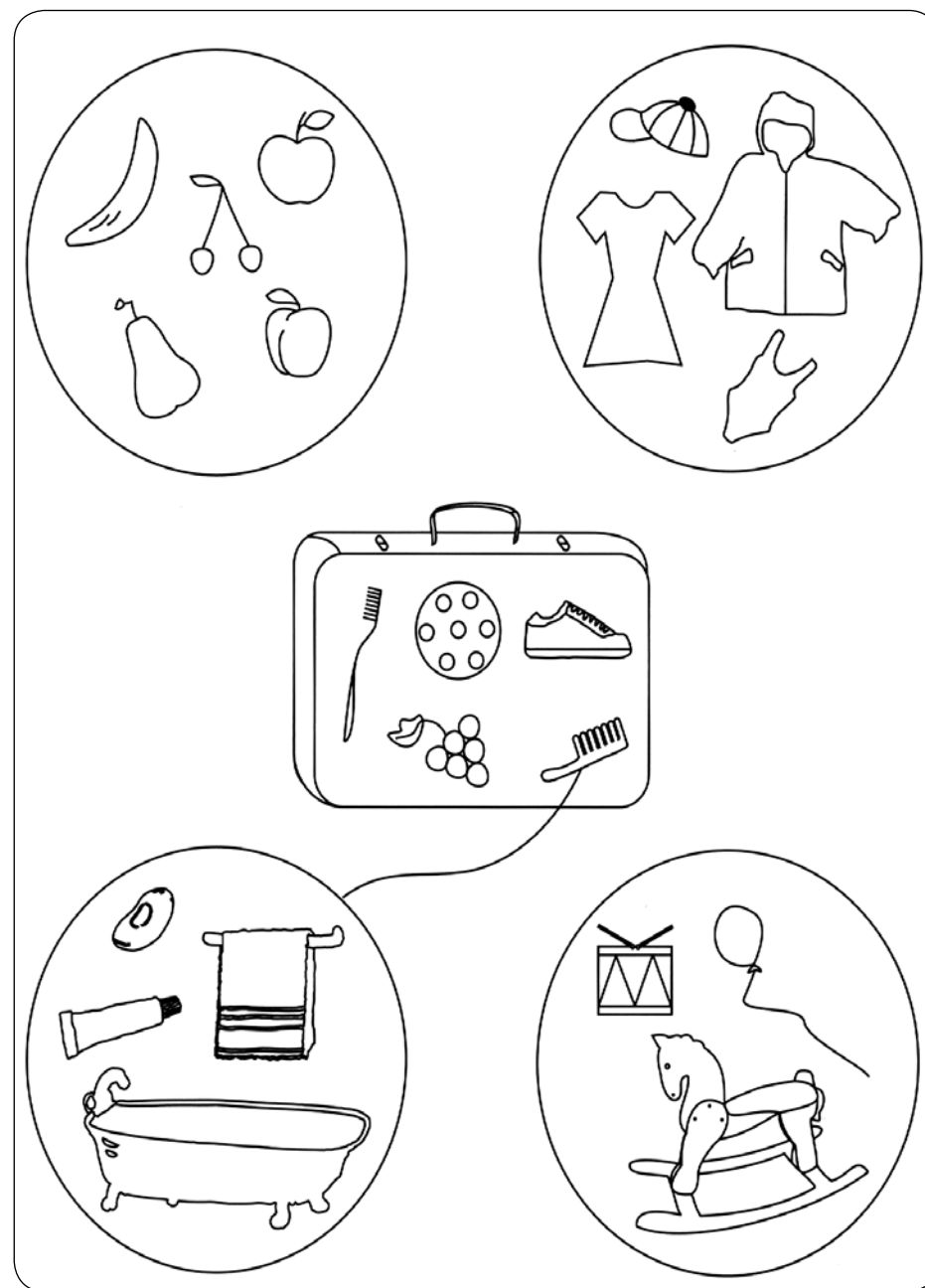
Megtöltök egy egész szobát,
mégis bármi befér tőlem.

Mi vagyok?
(Fény)

Kirándulás

Húzd át ceruzádat a szaggatott vonalak mentén. Rajzolj még utasokat az autóba.
Színezd ki a rajzot!

A bőröndben utazáskor összekeveredtek a dolgok. Csoportosítsd őket rendeltetésüknek megfelelően, és kösd össze az összetartozókat. Egyet már megtaláltunk, folytasd!

Különleges virágaink

A hunyor (Helleborus) egyik legfőbb jellemzője, hogy már kora tavasszal, de előfordul, hogy már télen is megjelennek a virágai. A hunyor közepmagas évelő, a boglárkafélék családjához tartozó, mérgező növény. Sok közülük lombhullató, és van közöttük örökzöld faj is.

A téltemető (Eranthis hyemalis) a boglárkafélék családjába tartozó, védett, évelő növény. Az apró, alig arasznyi téltemető természetes élőhelyét a ligeterdők, gyertyános-tölgyesek jelentik, ahol háborítatlanul összefüggő élénksárga szőnyeget alkothat.

Az aranyvessző (Solidago gigantea) évszázadok óta ismert és használt növény, melynek kiváló tulajdonságait a legújabb tudományos eredmények is alátámasztják. Az indiánok a csörgőkígyó mérgének ellenszerként használták. Ma leginkább vese- és májbetegségekre és megelőzésükre ajánlják.

Két-három méter magas, karsú, sűrű levelű. A gyengén aromás illatú, 0,5–1 cm átmérőjű, sárga virágfészkek bugában nőnek, júniustól szeptemberig virágzik.

A bőrlevél már a 19. század elején divatos volt az európai kertekben. Örökzöld évelő,

általában nagy, kerekded, ovális alakú, vastag, bőrnemű, bemélyedt erezetű levelekkel. Ideális talajtakaró. Napfényen és árnyékban is megél bármilyen talajban. A levelek a sovány talajba ültetett és sok napfényt kapó töveken a legszebb színűek.

A bogyós orbáncfű, szagtalan orbáncfű (Hypericum x inodorum) kb. 1 méteres magasságot elérő, kissé terebélyesedő, szép formájú lombhullató cserje, mely dús levelzetével, sárga virágaival, valamint piros termésével díszít. Levelzetét kerekded, kissé hegyesedő, hosszúkás levelek alkotják. Feltűnő porzójú, kicsi, sárga virágai nyáron nyílnak, élénkpíros termései pedig ősszel fejlődnek ki.

A csokoládémenta (Mentha x piperita f. citrata 'Chocolate') kb. 40 cm-es, maximális magasságot elérő évelő növény, mely a menta egyik kertészeti változata. Ültethető talajtakaró növényként, de nevelhető cserépben, balkonládában is. Kellemes aromájú fűszernövény.

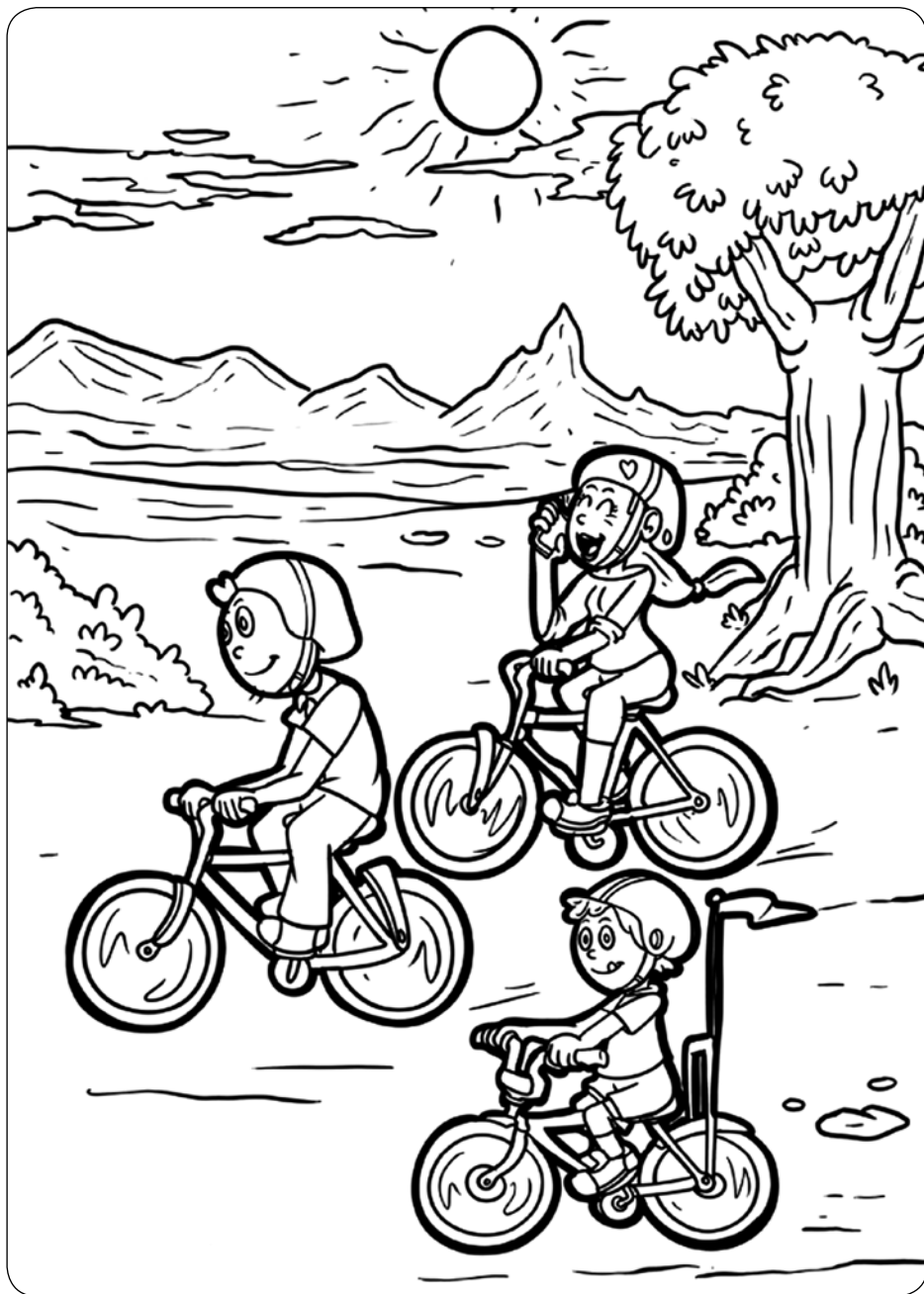

A pettyegetett lizinka (Lysimachia punctata) nagytermetű, bokros növekedésű évelő növény. Szárán sötétzöld színű, lándzsás, pettyes fonákú levelek sorakoznak. A magas termetű pettyegetett lizinka szinte elpusztíthatatlan évelő, virágai hosszú időn keresztül díszítik a növényt. Ez az évelő kerítés mentén vagy kerti tó szélén épp olyan jól mutat, mint nagy fák alá ültetve.

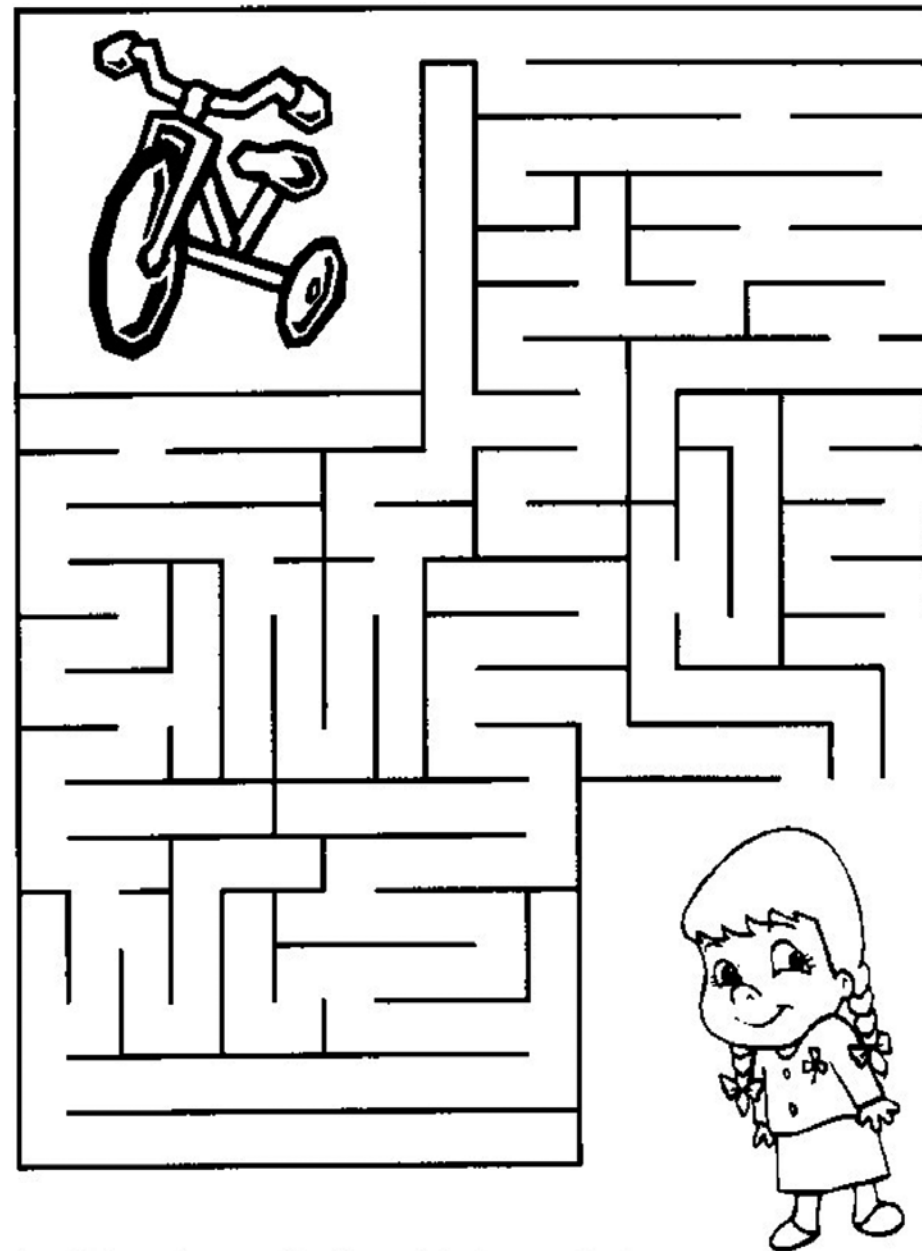

A tavaszi csillagvirág vagy kétlevelű csillagvirág (Scilla bifolia) alacsony termetű, évelő hagymás növény. Levelzetét két darab, a szárat körülölelő levél alkotja. Jellemzően kék vagy lila virágai a virágászár végén nyílnak. Fehér és rózsaszín virágú változata is létezik. A tavaszi csillagvirág egyszerűen nevelhető növény, mely napos, világos vagy félárnyékos helyen, humuszban gazdag, jó vízáteresztő talajba ültetve fejlődik a legszebben.

Színezd ki a rajzot!

Segíts a kislánynak eljutni a kerékpárig!

Tájékozódás iránytűvel

Az iránytű mutatója

Az iránytű egy kerek dobozka, melynek középpontjában mágnesű forog. A korong alaplapjára a négy fő világtáj nevét írták.

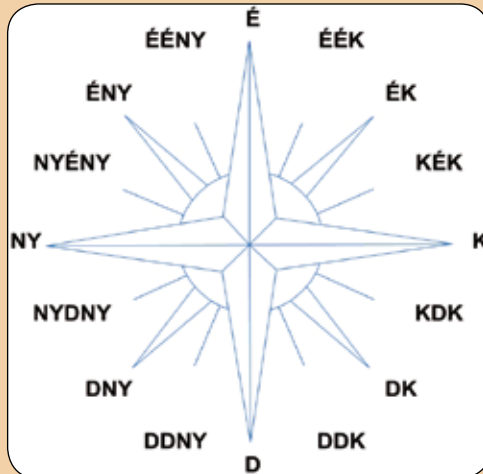
A mágnes észak felé forduló végén lévő pólust északi pólusnak, a dél felé mutató végén lévő pedig déli pólusnak nevezzük. Az iránytűben lévő mágneseken piros és kék színnel, vagy É és D betűkkel jelölik, hogy melyik végükön melyik pólus van. Az iránytűk tehát alkalmasak az égtájak megmutatására.

A kelet és nyugat elnevezés a Nap mozgásával kapcsolatos: a Nap mindig keleten kel és mindig nyugaton nyugszik. Az észak, kelet, dél és nyugat irányokat fővilágtájaknak nevezzük.

A mellékvilágtájak

Míg az iránytű csak az égtájak megmutatására képes, a tájoló szögmérésre és a mellékvilágtájak megállapítására is használatos.

A mellékvilágtájak a fő égtájak között helyezkednek el. Észak és nyugat között például északnyugat; amit rövidítve a fővilágtájához

hasonlóan nagybetűvel írunk: ÉNY. Vagy dél és kelet között délkelet; jele: DK.

A mellékvilágtájak segítségével pontosabban is beszélhetünk az irányokról.

Az iránytű használatának kezdete

Jancsi és Juliska meséjében nem is olyan meszeszerű, amikor a gyerekek magvakat szórtak el, hogy visszataláljanak otthonukba.

Amíg az iránytűt nem ismerték, a hajósok sem merészkedtek a nyílt tengerre, hanem a part mentén hajóztak. Jellegzetes tereptárgyak szerint tájékozódtak. Templomtornyok, világítótornyok jelezték számukra a helyes irányt.

Ha a vihar kiverte a hajósokat a nyílt tengerre, madarat bocsátottak szabadon. A madarak röpte mutatta, merre van a szárazföld.

A vikingeket távoli tengeri útjaikon a Sarkcsillag vezette.

A krónikák szerint a kínaiak használtak először mágnesűt. A mágneses tájoló minden valószínűség szerint arab hajósok köz-

reműködésével a 12. század vége felé vagy a 13. század elején került Európába. A nagy földrajzi felfedezések csak azután következtek, amikor a hajósok az iránytű segítségével kimerészkedtek a nyílt tengerre.

Ha megtanulunk a térkép és az iránytű segítségével tájékozódni, úgy vághatunk neki a nagyvilágnak, hogy nem tévedünk el.

Az iránytű beállítása

Nem mindegy, hogyan használjuk az iránytűt. Vízszintes helyzetbe helyezük, és mikor a mágnesű már nem mozog, a dobozt addig forgatjuk, míg a mágnesű festett vége az „É” betűre nem mutat. Ez az északi irány. A terepen ehhez kiválasztunk egy távol lévő kiemelkedő tereptárgyat, amely a kívánt világtájat határozza meg. A többi irányt az északi irányhoz viszonyítva könnyen megtalálhatjuk.

Az iránytűt és a tájolót nagyméretű vas-és acéltárgyak, nagyfeszültségű villanyvezetékek közelében, zivatarok és villámlások idején nem lehet használni.

Az iránytű mutatója mágnes

A mágnesű anyaga vas. A természetes mágnes mágnesvasércből állítják elő. Az iskolai szertárban vagy a háztartásokban található mágnesek többnyire hasáb vagy patkó alakúak. A mágnes olyan test, amely vonzza a vasból készült tárgyakat.

A mágnes jellegzetes tulajdonsága, hogy körülötte egy bizonyos távolsáig mágneses mező vagy tér van. A mágneses térben a vasra vagy egy másik mágnesre vonzó- vagy taszítóerők hatnak. A mágneses mezőt kimutathatjuk, ha egy üveglapra helyezett mágnesrúd köré vasreszeléket szórunk.

A Föld mint óriási mágnes

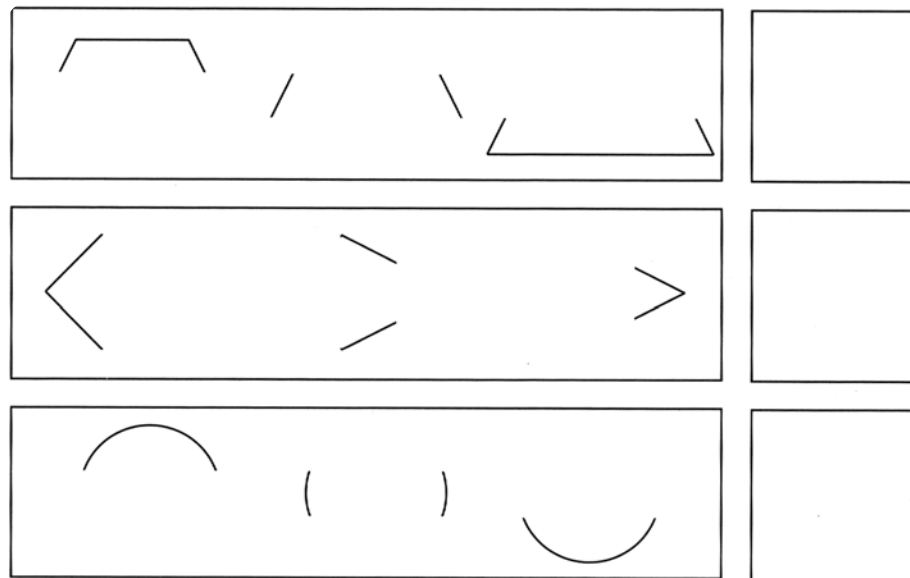
Földünk olyan, mint egy óriási mágnes. A mágneses sark vagy pólus helye kis eltéréssel megegyezik Földünk legészakibb pontjával, az Északi-sarkkal. Az iránytű a földmágnesesség hatására áll be mindig észak-déli irányba.

Nyári piknik

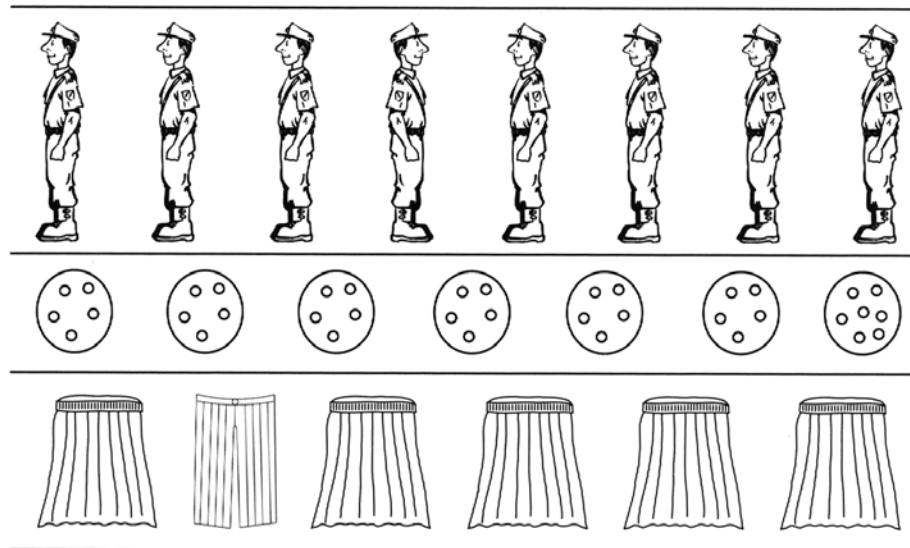
A két kép között tíz különbség van. Találd meg mindet!

Gondolkodj és rajzolj!

Melyik síkidomot daraboltuk fel? Rajzold le a helyes megoldást!

Húzd át, melyik nem illik a sorba!

Kirándultunk

Pap Alex
3. osztály, Emléiskola, Zenta

Hardi Emil
2. osztály, Október 10. iskola, Szabadka

Petrik Patrik
2. osztály, Október 10. iskola, Szabadka

Gyulai Dávid
2. osztály, J. J. Zmaj iskola, Magyarkanizsa

Mucsi Viktor
péterrévei óvodás

Mihalecz Gábor
péterrévei óvodás

Sütiélmény

Április végén a városháza dísztermében volt Paskó Csaba gyerekeknek írt szakácskönyvének bemutatója. A könyvbemutatón mi is részt vettünk. Nagyon jól éreztük magunkat, amikor elmutogatta énekeltünk a kórusban a kelebiai hittanosokkal, amikor a

helyszínen nagymamák segítségével különféle kalácsokat készítettünk, és amikor Csaba bácsi mesélt. A szülőknek tetszett amikor a gyerekkori sütés-főzésről meséltek. Volt egy olyan rész is, amikor a gyerekek kérdezhetek a könyv szerzőjétől. A bemutató végén mi kínálhattuk meg sütitkel a közönséget. Az egész műsor nagyon tetszett, mert mi is részt vehettünk benne!

Mačković Tatjana, 1. c osztály
Szabadka, J. J. Zmaj iskola

Kisképtár

Vass Virág,
7 éves horgosi tanuló

Mihalek Krisztián,
1. osztály, Novak Radoníc iskola, Mohol

Varbai Hanna
1. osztály, Kárász Karolina iskola, Kispic

Svetković Lara
3. osztály, Dózsa György iskola, Gunaras